

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 8Asan/26/2020
Identifikačné číslo spisu: 4019200278
Dátum vydania rozhodnutia: 24. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:4019200278.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M. (sudca spravodajca) a JUDr. Mariána Fečíka, v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): V. T., nar. XX.XX.XXXX, bydliskom S.. Y. XXX/X, XXX XX C., zastúpený JUDr. Viktorom Mlynekom, advokátom, so sídlom Štúrova 43, 949 01 Nitra, proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre, so sídlom Piesková 32, 949 01 Nitra, o správnej žalobe vo veciach správneho trestania na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-NR-KDI-20/2019-SK, zo dňa 23.04.2019, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, č. k. 23Sa/44/2019-137, zo dňa 03. februára 2020 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre, č. k. 23Sa/44/2019-137, zo dňa 03. februára 2020, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie pred orgánmi verejnej správy

a) Rozhodnutie orgánu verejnej správy I. stupňa

1. Rozhodnutím o priestupku Okresného dopravného inšpektorátu Nitra, č. k. ORPZ-NR-OD12-1313/2018-Pr, zo dňa 08.01.2019 (ďalej aj ako „rozhodnutie OVS I. stupňa“) bol sťažovateľ uznaný vinným z priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. e) zákona č. 372/1990 Zb. z. o priestupkoch (ďalej len „Zákon o priestupkoch“), za ktorý mu bola

uložená sankcia - a) pokuta vo výške 400,- Eur, b) zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 24 mesiacov.

2. V odôvodnení rozhodnutia OVS I. stupňa uviedol, že vychádzal z jednotlivých dôkazných materiálov, ako napr. zápis o dychovej skúške, úradného záznamu hliadky, kamerového záznamu MsP Nitra, správy o výsledku objasňovania priestupku a z ďalších odpovedí na dožiadania a listín. OVS I. stupňa konštatoval, že k naplneniu skutkovej podstaty uvedeného priestupku došlo tým, že sťažovateľ viedol motorové vozidlo v takom čase po požití alkoholu, keď sa na základe vykonanej dychovej skúšky alkohol nachádzal ešte v jeho organizme, čím rapídne zvýšil nebezpečenstvo vzniku dopravnej nehody a svojim konaním priamo ohrozil bezpečnosť cestnej premávky. Ďalej OVS I. stupňa poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ spáchal priestupok konaním a nie opomenutím, pričom tento priestupok je v rozpore s pravidlami cestnej premávky a zo skutku sťažovateľa je zrejmý nedostatok disciplíny potrebnej k účasti v cestnej premávke. Druh a výšku uloženej sankcie OVS I. stupňa odôvodnil tým, že ide o konanie, ktoré závažným spôsobom porušuje zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke (ďalej len „zákon o cestnej premávke“), pričom do úvahy bola vzatá aj skutočnosť, že sťažovateľ má v evidenčnej karte uvedených 18 záznamov (porušenie zákona) a doposiaľ mu bol štyri-krát uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá.

b) Rozhodnutie odvolacieho orgánu verejnej správy

3. Rozhodnutím Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Krajského dopravného inšpektorátu v Nitre, ako odvolacieho orgánu, č. k. KRPZ-NR-KDI-20/2019-SK, zo dňa 23.04.2019 (ďalej aj „rozhodnutie žalovaného“), žalovaný odvolanie sťažovateľa zamietol a rozhodnutie OVS I. stupňa potvrdil.

4. V odôvodnení žalovaný konštatoval porušenie zákonných ustanovení podľa § 22 ods. 1 písm. e) Zákona o priestupkoch, podľa ktorého sa priestupku dopustí ten, kto ako vodič počas vedenia vozidla požíje alkohol alebo vedie vozidlo v takom čase po jeho požití, keď na základe vykonaného vyšetrenia podľa osobitného predpisu sa alkohol ešte nachádza v jeho organizme. Žalovaný poukázal na správu o výsledku objasňovania priestupku, z ktorej podľa neho vyplýva, že službukonajúca hliadka Policajného zboru okrem iného plnila úlohy na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, počas ktorých predpísaným spôsobom zastavila sťažovateľa ako vodiča motorového vozidla, ktorý javil známky po požití alkoholického nápoja. Žalovaný súčasne upriamil pozornosť na sťažovateľov pozitívny výsledok dychovej skúšky a na úradný záznam policajnej hliadky, ktorý opisoval celý priebeh vykonávanej služobnej činnosti. Zo záznamu podľa žalovaného vyplývalo čo, kde a kým bolo spôsobené, aké vyšetrenia boli vykonané a s akým výsledkom a aké opatrenia sa prijali. Zabezpečené dôkazy policajnou hliadkou považoval žalovaný za zákonné, hodnoverné a spoľahlivé.

5. Žalovaný ďalej konštatoval, že rozhodnutie OVS I. stupňa je dostatočne odôvodnené, a vyplýva z neho z akých dôkazných prostriedkov OVS I. stupňa vychádzal. Súčasne žalovaný uviedol, že OVS I. stupňa prihliadal na platnosť právnej úpravy, ako aj na priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, kedy zobral do úvahy skutočnosť, že sťažovateľ sa v minulosti dopustil trestného činu ohrozovania pod vplyvom návykovej látky, za ktorý mu bol uložený trest zákazu činnosti vo výmere 24 mesiacov. Súčasne bolo potrebné podľa žalovaného zobrať do úvahy okolnosti, za ktorých bol predmetný skutok spáchaný, kedy sťažovateľ vedel, že vo večerných hodinách bude v disko bare požívať alkoholické nápoje a že na ďalší deň bude viesť osobné motorové vozidlo. Sťažovateľ sa ale podľa žalovaného bez primeraných dôvodov spoliehal na to, že sa alkohol v jeho organizme nachádzať nebude, čo vyvrátila práve uvedená dychová skúška.

6. Sankciu za uložený priestupok žalovaný považoval za primeranú, pričom jej výška je odôvodnená vzhľadom na generálnu a individuálnu prevenciu. Žalovaný vo svojom rozhodnutí zastával názor, že vo všeobecnosti je potrebné vodičov motorových vozidiel, ktorí ohrozujú svoje okolie a ostatných účastníkov cestnej premávky, vylúčiť na stanovený čas, aby uložené sankcie na nich dostatočne výchovne pôsobili a viedli k náprave takým spôsobom, aby sa obdobným priestupkom v budúcnosti predchádzalo.

II.

Konanie pred krajským súdom

a) Správna žaloba

7. Voči rozhodnutiu žalovaného podal sťažovateľ správnu žalobu (ďalej len „žaloba“), doručení na Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“), dňa 07.06.2019. V dôvodoch žaloby poukázal na zanedbanie poučovacej povinnosti zo strany príslušníkov policajného zboru pred vykonaním dychovej skúšky týkajúcej sa predchádzajúceho požitia alkoholu, liekov alebo potravín, ktoré by mohli ovplyvniť jej výsledok. Súčasne dodal, že nebol poučený o tom, že v takomto prípade je nutné počkať nejakú dobu, aby sa takéto látky dostali von z jeho dychu. Sťažovateľ uviedol, že v jeho dychu pretrvávali zostatky inhalátoru, príp. ústnej vody, keďže je alergik a astmatik. O tejto skutočnosti podľa svojich tvrdení oboznámil aj príslušníkov policajného zboru vykonávajúcich dychovú skúšku, kedy žiadal o možnosť vypláchnutia si úst vodou, pričom táto požiadavka ostala odignorovaná. Príslušníci Policajného zboru podľa sťažovateľa nepostupovali v súlade s nariadením Prezídia Policajného zboru o vykonávaní dohľadu nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky č 80/2014 (ďalej len „nariadenie“), na základe ktorého je možné uskutočniť opakovanú dychovú skúšku až po 15 minútach od prvej dychovej skúšky a následnú až do času, kedy by dychová skúška už mala klesajúcu tendenciu. Sťažovateľ tvrdil, že pred jazdou nepožil žiadny alkohol a namerané hodnoty boli ovplyvnené použitím inhalátora na astmu a následným vypláchnutím úst ústnou vodou. Z uvedených dôvodov preto výsledok dychovej skúšky nie je možné podľa sťažovateľa považovať za spôsobilý dôkaz o vedení vozidla pod vplyvom alkoholu.

8. V žalobe sťažovateľ ďalej uviedol, že neexistoval žiadny zákonný dôvod na sledovanie, zastavenie a kontrolovanie jeho vozidla, z čoho následne vyplynula povinnosť podrobiť sa dychovej skúške. Rovnako sťažovateľovi neboli zrejme dôvody na opätovné zastavenie jeho vozidla po tom, čo bol príslušníkmi policajného zboru zastavený a kontrolovaný, a kedy mu bola uložená pokuta za otvorené okno. Oprávnenie na zastavenie vozidla môže podľa sťažovateľa policajt uplatniť len vtedy, keď je dôvodné podozrenie z páchania trestného činu alebo priestupku. Policajti preto podľa sťažovateľa nepostupovali v súlade s nariadením, keď ho zastavili na parkovisku, nepozdravili ho, neoboznámili ho s dôvodom zastavenia motorového vozidla, pričom predpísané doklady na vedenie a prevádzku jeho vozidla si vyžiadali len po vykonaní dychovej skúšky. Policajti tiež podľa sťažovateľa nevystupovali voči nemu zdvorilo tak, aby zachovali jeho česť a dôstojnosť.

9. V žalobe sťažovateľ ďalej uviedol, že nepopiera, že večer pred vykonaním dychovej skúšky požíval alkohol. To bol dôvod prečo nechal motorové vozidlo cez noc na parkovisku. Sťažovateľ si podľa svojich vyjadrení sadol do auta s odstupom minimálne 17 hodín po požití alkoholu, ktorý mal inak piť s mierou. Preto si je istý, že sa nenachádzal pod vplyvom alkoholu. Sťažovateľ ďalej tvrdil, že informáciu o požívaní alkoholu uviedol už pri objasňovaní priestupku za otvorené okno.

10. V záverečnej časti žaloby sťažovateľ zhrnul, že si nie je vedomý žiadneho priestupku, pretože neexistuje žiadny presvedčivý dôkaz, ktorý by jeho spáchanie preukazoval. Úradný záznam sťažovateľ nepovažoval za dôkaz, pretože bola zneužitá jeho neznalosť zákona a ďalších predpisov. Súčasne sťažovateľ konštatoval, že mu boli zamlčané dôležité skutočnosti ako napríklad poučenie pred dychovou skúškou, možnosť odberu biologického materiálu alebo aj to, že sa môže do správy o objasňovaní priestupku vyjadriť a popísať vec z vlastného pohľadu. Sťažovateľ ďalej žiadal doplniť dokazovanie o audio-video záznamy a o údaje z objasňovania predchádzajúceho priestupku v blokovom konaní. Rovnako žiadal doplniť dokazovanie o skutočnosti týkajúce sa jeho zdravotného stavu, návodu na použitie meracieho prístroja, bločkov z udelených pokút a dôkazmi použitými v rozhodnutí žalovaného. Na základe uvedených skutočností preto navrhol, aby krajský súd rozhodnutie žalovaného zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal náhradu trov konania. Súčasne navrhol, aby súd zrušil aj rozhodnutie o odobratí vodičského oprávnenia, zo dňa 25.02.2019, vrátil mu vec na ďalšie konanie a priznal náhradu trov konania.

b) Rozsudok krajského súdu

11. Krajský súd svojim rozsudkom pod sp. zn. 23Sa/44/2019-137, zo dňa 03.02.2020 (ďalej ako „rozsudok krajského súdu“ alebo aj ako „napadnutý rozsudok“), žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd konštatoval, že z predloženého administratívneho spisu mal za preukázané spáchanie priestupku tak, ako bolo uvedené v skutkovej vete OVS I. stupňa. Krajský súd uviedol, že žalovaný sa zaoberal každou relevantnou namietanou skutočnosťou v odvolacom konaní a skutkový stav za spoľahlivo zistený a preukázaný.

12. Žalovaný sa podľa krajského súdu logicky a vecne správne vysporiadal s jednotlivými námietkami žalobcu v podanom odvolaní, pričom uviedol, že v konaní správneho orgánu súd nezistil také pochybenia, a to ani procesné, z ktorých by bolo možné vyvodit' porušenie práv sťažovateľa v správnom konaní. Orgány verejnej správy sa podľa krajského súdu dostatočne venovali predmetnej veci, zistili skutkový stav, vyvodili z neho správny právny záver, pričom ich rozhodnutia považoval za vecne správne a zákonné. Krajský súd súčasne dodal, že orgány verejnej správy vychádzali pri rozhodovaní zo základných zásad správneho konania, najmä zo zásady zákonnosti a zásady materiálnej pravdy, pričom brali na zreteľ aj obsah medzinárodných zmlúv, ktoré majú prednosť pred zákonmi. Námietky sťažovateľa krajský súd vyhodnotil ako totožné s námietkami uvedenými v odvolaní voči OVS I. stupňa, pričom ich považoval za účelové.

III.

Kasačná sťažnosť žalobcu, vyjadrenie žalovaného

13. Sťažovateľ voči rozsudku krajského súdu podal dňa 22.07.2020 kasačnú sťažnosť. Úvodom poznamenal, že krajský súd obdobne ako žalovaný, sa vôbec nezaoberal jeho argumentmi a je podľa neho evidentné, že pri svojom rozhodovaní zobral do úvahy výlučne tvrdenia žalovaného. Táto skutočnosť mala podľa sťažovateľa výrazne negatívny vplyv na posúdenie relevantných skutkových okolností, ktoré by mohli viesť k inému, pre neho priaznivejšiemu rozhodnutiu. Konajúce orgány sa podľa sťažovateľa dostatočným spôsobom nezaoberali skutočnosťami, na ktoré sám poukázal a bez náležitého odôvodnenia odmietli vykonať ním navrhnuté dôkazy. Z tohto dôvodu preto podľa sťažovateľa je zistenie skutkového stavu nedostačujúce na riadne posúdenie veci, pretože skutkový stav, ktorý bol vzatý orgánmi verejnej správy za podklad svojich rozhodnutí je v rozpore s administratívnymi spismi a nemá v nich oporu pre ďalej uvedené dôvody.

14. K nezákonnému zastaveniu vozidla sťažovateľa ako ku sťažnostnému bodu sťažovateľ uviedol, že zastavenie motorového vozidla je zásahom do základných práv a slobôd osôb, ktoré sa v ňom nachádzajú, pričom tento zásah musí byť odôvodnený. Za takýto dôvod preto podľa sťažovateľa nemohlo byť považované tvrdenie policajtov, uvedené v správe o výsledku objasňovania priestupku, že sťažovateľ sa mal podobáť na osobu, po ktorej bolo vyhlásené pátranie, keďže takáto okolnosť nevyplýva zo žiadneho vykonaného dôkazu. Skutočný dôvod na zastavenie motorového vozidla podľa sťažovateľa nikdy neexistoval, čím teda došlo k zastaveniu auta bez právneho dôvodu a súčasne došlo aj k nezákonnému postupu ohľadne vykonania dychovej skúšky. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukázal na doktrínu teórie „ovocia plodov z otráveného stromu“, čo podľa neho znamená, že ak bolo zastavenie jeho vozidla v rozpore so zákonom, tak súčasne neexistoval v jeho prípade ani zákonný podklad pre vykonanie zistenia prítomnosti alkoholu. S preukázanými skutočnosťami nie je podľa sťažovateľa v súlade ani v správe uvedené tvrdenie policajtov, že počas vykonávanej kontroly sa malo v prípade sťažovateľa jednať o osobu, ktorá javila známky požitia alkoholického nápoja, čo majú nasvedčovať aj kamerové záznamy z vozidla hliadky policajného zboru. Sťažovateľ tiež namietal, že nebol riadne a zákonne poučený o svojich právach, ako napr. o práve odmietnuť sa podrobiť dychovej skúške na zistenie alkoholu v krvi, príp. o možnosti žiadať podrobenie sa lekárskeму vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu. Týmto argumentom sa podľa sťažovateľa nevenoval ani krajský súd, pričom ide o dôležité právo zahŕňajúce tzv. zákaz inkriminácie vlastnej osoby, t. j. že nikoho nemožno nútiť k tomu, aby poskytoval dôkazy proti sebe.

15. K nezákonnej dychovej skúške ako sťažnostnému bodu sťažovateľ uviedol, že krajský súd ako aj orgány verejnej správy sa opomenuli zaoberať jeho argumentmi týkajúcimi sa pozitívnej dychovej

skúšky a nesprávne opakovanej dychovej skúšky. Podľa sťažovateľa zo zápisov o dychových skúškach jednoznačne vyplýva, že tieto boli vykonané v časovom rozpätí necelých 10 minút, čo je v rozpore s návodom na obsluhu prístroja - analyzátoru dychu, pretože zvyšky alkoholu v ústach skresľujú výsledok merania a kvôli tomu sa vyžaduje dodržanie doby čakania 15 minút. Opakovanie dychovej skúšky skôr ako po uplynutí doby 15 minút je podľa sťažovateľa základnou požiadavkou na úvahu o prípustnosti dychovej skúšky. Druhá vyššia nameraná hodnota dychovej skúšky po menej ako 15 minútach bola podľa sťažovateľa spôsobená pôsobením krátkeho času od užitia inhalátora a následne ústnej vody. Takto vykonaná dychová skúška spôsobuje podľa sťažovateľa jej nezákonnosť ako použiteľného dôkazu v konaní a tým je nutné podstupovať v zmysle zásady v pochybnostiach v prospech obvineného (in dubio pro reo). Správny súd a ani orgány verejnej správy nedali žiadnu odpoveď na podľa sťažovateľa viacero podstatných námietok, čím napadnutý rozsudok neobsahuje preskúmateľné dôvody, na ktorých je založený. Krajský súd podľa sťažovateľa preto nezistil presne a úplne skutočný stav veci a rozhodnutie žalovaného za v rozpore so zásadou materiálnej pravdy. Záverom v sťažnostnom návrhu sťažovateľ uviedol, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil, príp. zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie a aby mu priznal úplnú náhradu trov konania pred krajským súdom ako aj pred kasačným súdom.

Vyjadrenie žalovaného

Kasačná sťažnosť bola zo strany krajského súdu doručená žalovanému dňa 31.07.2020 spolu s výzvou, aby sa v lehote 15 dní vyjadril k jej obsahu. Žalovaný k obsahu kasačnej sťažnosti doposiaľ nedoručil žiadne vyjadrenie.

V.

Právne závery kasačného súdu

16. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“), na ktorý prešiel odo dňa 1. augusta 2021 výkon súdnictva aj vo veciach kasačných sťažností, v ktorých bol dovtedy príslušný Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojení s § 11 písm. h) SSP), preskúmal kasačnú sťažnosť, ktorá bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP), za splnenia podmienok povinného zastúpenia podľa § 449 SSP a zároveň obsahovala zákonom stanovené náležitosti (§ 445 SSP), pričom ňou bolo napadnuté rozhodnutie, proti ktorému je jej podanie prípustné (§ 439 ods. 1, ods. 2, ods. 3 SSP). Kasačný súd pri prieskume sťažnosti nebol viazaný sťažnostnými bodmi, pretože napadnutý rozsudok bol vydaný v konaní, v ktorom ani krajský súd nebol viazaný žalobnými bodmi (§ 453 ods. 2 SSP v spojení s § 195 SSP) .

17. Po neverejnej porade senátu bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) kasačný súd dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

18. Podstata sťažnostných bodov kasačnej sťažnosti spočívala v poukaze na

- a) nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozsudku krajského súdu spolu s neodôvodneným odmietnutím vykonať navrhované dôkazy,
- b) nezákonný postup príslušníkov Policajného zboru pri zastavení jeho vozidla, a
- c) nezákonné vykonanie dychovej skúšky a jej označenie ako nezákonného dôkazu.

19. Kasačný súd sa v prvom rade zaoberal námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa sťažnostného bodu podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP, teda tvrdeného porušenia práva na spravodlivý proces, kedy krajský súd mal vydať arbitrárne rozhodnutie.

20. Na účely preskúmania tohto sťažnostného bodu súd najskôr preskúmal a zhrnul žalobné body sťažovateľa, ktoré spočívali v

1. námietke nedostatočného poučenia sťažovateľa zo strany príslušníkov Policajného zboru týkajúcej sa dychovej skúšky a jej samotnej nezákonnosti ako dôkazného prostriedku z dôvodu chybného merania

2. Námietke nezákonného zákroku príslušníkov Policajného zboru (nezákonného zastavenia vozidla vedeného sťažovateľom) uskutočneného po uložení pokuty za otvorené okno,
3. v zamietnutí návrhov sťažovateľa na vykonanie dôkazov zo strany žalovaného a nedostatočne zisteného skutkového stavu orgánmi verejnej správy

21. Po ustálení podstaty žalobných námietok súd vykonal prieskum argumentácie napadnutého rozsudku v rozsahu, akým spôsobom sa krajský súd s uvedenými žalobnými bodmi vysporiadal. Krajský súd od str. 8 napadnutého rozsudku vykonal citáciu relevantných zákonných ustanovení, opísal skutok, za ktorý bola sťažovateľovi uložená sankcia ako aj jeho právnu kvalifikáciu. Na str. 10 krajský súd konštatoval spáchanie priestupku sťažovateľom, ktorý bol podľa neho preukázaný zabezpečenými dôkazmi v administratívnom spise, ďalej konštatoval, že žalovaný sa v odvolacom konaní zaoberal každou relevantnou namietanou skutočnosťou a súčasne krajský súd uviedol, že nemá pochybnosti o tom, že priestupok bol spáchaný a že sa ho dopustil sťažovateľ. Krajský súd súčasne uviedol, že žalovaný sa vo svojom rozhodnutí logicky a vecne správne vysporiadal s jednotlivými odvolacími námietkami, kedy nezistil žiadne pochybenia, z ktorých by bolo možné vyvodit' porušenie práv sťažovateľa ako účastníka správneho konania. Krajský súd tiež skonštatoval, že rozhodnutie žalovaného obsahuje predpísané náležitosti, že je v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi a že žalovaný vychádzal zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Z uvedených dôvodov preto považoval sťažovateľovu žalobu za nedôvodnú.

22. Z ustálenej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že hlavnou funkciou správnych súdov v rámci prieskumu správnych rozhodnutí (v medziach správnej žaloby) je posúdiť zákonnosť postupu a rozhodnutia správneho orgánu a reagovať na žalobné námietky relevantnou argumentáciou. Absencia vlastnej argumentácie súdu vo vzťahu k žalobným námietkam, ktorá je nahradená len reprodukováním skutkových zistení obsiahnutých v administratívnom spise a právnych názorov správneho orgánu, robí rozsudok správneho súdu nezákonným. Odôvodnenie rozsudku, v ktorom sa súd len stotožní s postupom a rozhodnutím žalovaného správneho orgánu bez toho, aby svoj záver podporil jasnou právnou a logickou argumentáciou, nemožno považovať za presvedčivé a zákonné. (...) Rozhodnutie súdu má obsahovať odpovede na argumenty prednesené účastníkmi konania, pričom úvahy, ktoré viedli súd ku konkrétnemu rozhodnutiu, musia vychádzať z platných hmotnoprávných predpisov a musia byť presvedčivé. V správnom súdnictve je (krajský) súd viazaný obsahom jednotlivých bodov žaloby a v odôvodnení rozhodnutia sa musí s nimi vysporiadať. (Rozsudok NS SR, sp. zn. 10Asan/23/2018 zo dňa 19.06.2019 a Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. januára 2012, sp. zn. 2 Sžo 25/2011, zo dňa 25.01.2012, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 5/2012, pod č. 109)

23. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej ustálenej rozhodovacej činnosti konštatuje, že neodmysliteľnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná aj vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou (Nález ÚS SR, sp. zn. II. ÚS 143/2020, tiež aj IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04, IV. ÚS 296/09, II. ÚS 578/2015)

24. Kasačný súd sa s týmito závermi v plnej miere stotožňuje. Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv a právom chráneným záujmov fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 2 ods. 1 SSP), pričom takáto ochrana je definovaná ako základný princíp, na ktorom je postavené samotné konanie pred správnymi súdmi (§ 5 ods. 2 SSP). Práve podaním správnej žaloby si dotknuté osoby túto ochranu zo strany súdov aj žiadajú uplatniť. V tejto spojitosti sa preto žiada uviesť, že ak správny súd má poskytnúť reálnu a nie iluzórnu ochranu účastníkom administratívneho konania (súdneho konania), nie je preto prípustné, aby sa krajský súd v napadnutom rozsudku obmedzil len na citáciu zákonných ustanovení a parafrázovanie zisteného skutkového stavu, ktorý len prevezme z rozhodnutia žalovaného. Rovnako kasačný súd nepovažuje za postačujúce, aby sa krajský súd obmedzil len na konštatovanie spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci, na konštatovanie zákonného postupu správnych orgánov a deklarovania, že rozhodnutie žalovaného má predpísané

náležitosti. Takýto postup krajského súdu je rezignovaním na úlohu správnych súdov byť ochrancom subjektívnych práv a zákonnosti. Povinnosťou správneho súdu je zistiť zo správnej žaloby podstatu žalobných argumentov, ktoré má vyhodnotiť v kontexte relevantných zákonných ustanovení a prijať závery, ktoré budú dostatočnou odpoveďou na žalobcove námietky.

25. Uvedeným postupom sa krajský súd neriadil. Z argumentácie krajského súdu nevyplýva posúdenie žalobcových tvrdení, ich vyhodnotenie, súčasne nie je z tejto argumentácie zrejme podriadenie zisteného skutkového stavu pod relevantné zákonné ustanovenia a výsledné právne závery. Kasačný súd bol nútený konštatovať, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný a pre absenciu právne významných dôvodov, na ktorých jeho výroková časť spočíva, súčasne aj arbitrárny. Kasačný súd preto dospel k záveru, že uvedeným postupom krajského súdu došlo k porušeniu sťažovateľovho práva na spravodlivý proces a k naplneniu sťažnostného bodu podľa § 440 ods. 1 písm. f) Správneho súdneho poriadku.

26. Keďže samotné konštatovanie porušenia práva na spravodlivý proces je dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku, kasačný súd už ďalej nepristúpil k posudzovaniu kasačnej sťažnosti z dôvodu namietaného nesprávneho právneho posúdenia (§ 440 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku) a rozhodol, že je potrebné napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť ho krajskému súdu na ďalšie konanie (§ 462 ods. 1 SSP). V ďalšom konaní krajský súd opätovne preskúma správnu žalobu sťažovateľa, túto vyhodnotí s ohľadom na popísané závery tohto rozsudku a poskytne sťažovateľovi odpoveď, ktorá bude dostatočne právne relevantná vzhľadom na žalobou nastolené právne otázky.

27. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne krajský súd (§ 467 ods. 3 SSP).

28. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok n i e j e prípustný.

